

Zaujímavejšie fytoocenologické zápisy

IVAN JAROLÍMEK, JÁN KLIMENT & JOZEF ŠIBÍK

Milí čitatelia, milí botanici,

na ostatnej redakčnej rade Bulletinu Slovenskej botanickej spoločnosti sa jej členovia zhodli, že by bolo užitočné vytvoriť v rámci časopisu novú rubriku, ktorá by umožňovala publikovať jednotlivé fytoocenologické zápisy zo spoločenstiev, ktoré sú vzácne, ohrozené, alebo naopak pozmenené prítomnosťou (až dominanciou) adventívnych (najmä invázných) taxónov. Vítané sú aj zápisy dokumentujúce výskyt vzácných a ohrozených druhov. Rubrika je pendantom už v r. 1999 vytvorenej rubriky „Zaujímavejšie floristické nálezy“. Obe majú ambíciu prispieť k vytvoreniu čo možno najlepších dátových zdrojov pre tvorbu našich ťažiskových diel Flóra Slovenska a Vegetácia Slovenska. Ak chcete prispieť k naplneniu tejto ambície, nová rubrika je tu práve pre vás.

Fytoocenologický zápis by mal obsahovať čo najúplnejšie údaje o lokalite, stanovišti a štruktúre zapisovanej vegetácie v zmysle požiadaviek na vkladanie zápisov do Centrálnej databázy fytoocenologických zápisov (Zásady práce s CDF [s. a.]).

Minimálne (povinné) údaje a ich poradie je nasledovné: lokalita (orografický celok, najbližšia obec alebo kóta, zemepisné súradnice v súradnicovom systéme WGS 84 v tvare DD-MM-SS,SS (pozri Zásady práce s CDF [s. a.]: Fig. 7), v prípade že súradnice budú determinované pomocou GPS, treba uviesť presnosť v metroch, s akou boli GPS koordináty určené, v prípade že súradnice boli odčítané z mapy príp. determinované pomocou Google Earth™ a pod., je túto skutočnosť potrebné tiež uviesť), nadmorská výška, stanovište (krátka charakteristika stanovišťa, údaj o type podložia a pôdy, prípadne hĺbke vody), sklon svahu, orientácia svahu, veľkosť analyzovanej plochy, celková pokryvnosť a pokryvnosť jednotlivých poschodí, výška jednotlivých poschodí, dátum, autor/i zápisu, úplný zoznam zistených taxónov s nomenklatúrou upravenou podľa Zoznamu nižších a vyšších rastlín Slovenska (Marhold & Hindák 1998) s hodnotami pokryvnosti, syntaxón podľa Jarolímečka a Šibíka (2008) a typ biotopu podľa Katalógu biotopov Slovenska (Stanová & Valachovič 2002).

Nepovinným údajom je poznámka, v ktorej je možné uviesť informácie o vzácnosti a ohrozenosti, invázivnosti, rozlohe zapisovaného typu vegetácie, susediacich spoločenstvách, fotodokumentácii (názov resp. číslo súboru, pod akým je archivovaný a kde), zbieraných herbárových dokladoch a pod., v čo najkratšej (jednovetovej) podobe. Užívateľom databázového programu Turboveg odporúčame zasielať zápisy okrem textového formátu a aj vo forme backup-súboru databázového programu Turboveg.

Príklad zápisu:

Muránska planina, obec Muráň, východne 500 m, 48°44'44,0" s. š., 20°3'23,7" v. d., ± 5 m, 399 m, medza – priekopa pri poľnej ceste, červený slienitý vápenc, 7 °, VJV (116 °), 15 m², celk. pokr. 100 %, E₁ 100 %/1,9 m, E₀ 0 %, 1. 8. 2008, I. Jarolímeček, J. Medvecká, M. Zaliberová.

E₁: *Rudbeckia laciniata* 5, *Mentha longifolia* 2a, *Galium mollugo* 1, *Urtica dioica* 1, *Chaerophyllum aromaticum* +, *Cirsium arvense* +, *Convolvulus arvensis* +, *Equisetum arvense* +, *Eupatorium cannabinum* +, *Galeopsis pubescens* +, *Glechoma hederacea* +, *Poa trivialis* +, *Potentilla reptans* +, *Ranunculus repens* +, *Silene alba* +, *Swida sanguinea* +, *Torilis japonica* +, *Veronica chamaedrys* +, *Vicia cracca* +.

Spol. s *Rudbeckia laciniata* (*Galio-Urticetea*), Biotop X3 (Nitrofilná ruderalná vegetácia mimo sídiel). Prvý zistený porast rudbekie strapatej na Muránskej planine a v priľahlom okolí.

Prosíme vás o dodržiavanie všetkých vyššie uvedených kritérií pre zaradenie zápisov do rubriky. Redakcia si vyhradzuje právo výberu zápisov. Zostavovateľom rubriky bude RNDr. Jozef Šibík, PhD., e-mail: jozef.sibik@savba.sk.

Tešíme sa na vaše príspevky už do najbližšieho čísla Bulletinu!

Literatúra

- Jarolímeck, I. & Šibík, J. (eds). 2008. Diagnostic, constant and dominant species of the higher vegetation units of Slovakia. Veda, Bratislava. 332 p.
- Marhold, K. & Hindák, F. (eds). 1998. Zoznam nižších a vyšších rastlín Slovenska. Veda, Bratislava. 687 p.
- Stanová, V. & Valachovič, M. (eds). 2002. Katalóg biotopov Slovenska. Daphne – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava. 225 p.
- Zásady práce s CDF [online]. [s.a.]. Bratislava : Botanický ústav SAV. aktualiz. 27. februára 2009 [cit 2010-02-03]. Dostupné na internete: <<http://ibot.sav.sk/cdf/twins1.htm#zasady>>.